

Tullin elintarvikevalvonnan tuloksia vuodelta 2017

Vuonna 2017 Tulli tutki omalla toimivallallaan yhteensä 2736 elintarvike-erää. Tutkituista elintarvikkeista 985 kpl eli noin 36 % oli tuotu Suomeen suoraan EU:n ulkopuolelta. Sisämarkkinatuonnin näytteistä (1751 kpl) noin joka neljäs oli alkuperältään EU:n ulkopuolelta, mutta ne oli tuotu Suomeen toisen jäsenvaltion kautta. Noin sadan tuotteen osalta tieto alkuperämaasta jäi epäselväksi. Eniten tutkittiin Espanjasta tuotuja elintarvikkeita, 272 elintarvike-erää, jotka olivat pääasiassa tuoreita vihanneksia ja hedelmiä. EU:n ulkopuolelta elintarvikkeita tuotiin eniten Thaimaasta, josta tuotuja elintarvikkeita, lähinnä säilykkeitä ja tuoretuotteita, valvottiin 207 tuote-erän verran.

Tuoteryhmittäin tarkasteltuna eniten tutkittiin tuoreita hedelmiä ja hedelmätuotteita (yhteensä 617 erää) sekä tuoreita vihanneksia ja vihannestuotteita (yhteensä 556 erää).

Taulukko 1. Tullin tutkimat elintarvikkeet 2017

Näytteitä (kpl)	Tuoteryhmän kuvaus	OK	HUOM	HYL
149	Viljanjyvät ja viljavalmistet	123	16	10
187	Viljataikinapohjaiset valmistet	158	18	11
556	Vihannekset ja vihannestuotteet	458	65	33
45	Palkokasvien siemenet ja palkokasvituotteet	34	1	10
617	Hedelmät ja hedelmätuotteet	577	29	11
115	Pähkinät ja pähkinätuotteet	97	13	5
102	Öljysiemenet ja -hedelmät	95	5	2
18	Tärkkelysjuurekset ja -mukulat	18		
174	Yrtit, mausteet ja vastaavat	133	22	19
85	Hedelmä- ja vihannes- ja kasvimehut, -juomat, -levitteet ja vast.	71	9	5
18	Kalat ja kalavalmistet	18		
17	Lihaa ja maitotuotteita jäljittelevät tuotteet	15	1	1
64	Vedet, vesipohjaiset virvoitusjuomat ja vastaavat	47	13	4
133	Kuumien juomien ja haudutteiden raaka-aineet	106	15	12
21	Alkoholijuomat	15	4	2
65	Makeiset ja suklaa	41	20	4
46	Elintarvikkeet kasvuikäisille	41	2	3
80	Elintarvikkeet erityisruokavaliota noudattaville (ml. ravintolisät)	30	14	36
100	Koostetut ruokalajit	69	22	9
111	Maustamisvalmistet ja ateriakastikkeet	82	16	13
33	Puhdistetut eristetyt ainesosat	22	10	1
Yht. 2736		2250	295	191

Elintarvikevalvonnessa tutkituista tavaraeristä määräystenvastaiseksi todettiin 191 eli 7 %. Lievempiä virheitä (huomautettavaa) todettiin 295:ssä eli 11 %:ssa eristä.

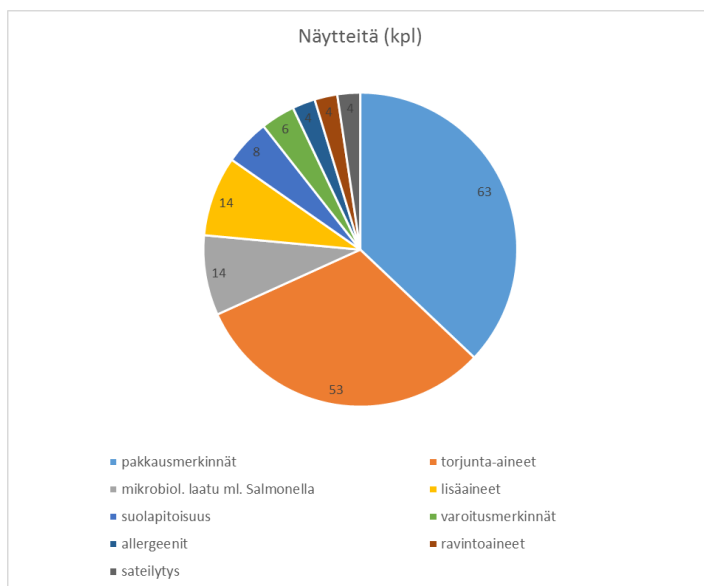
Määräystenvastaisten erien osuus oli EU:n ulkopuolisista maista tuoduissa elintarvikkeissa 13 % ja EU-alueelta tuoduissa tuotteissa 4 %. Yleisimmin määräystenvastaiseksi todettu elintarvike-erä oli tuotu Thaimaasta. Seuraavaksi yleisimmät määräystenvastaisten tuotteiden alkuperämaat olivat Yhdysvallat ja Turkki.

Määräystenvastaisuuden syyt elintarvikkeissa

Eniten määräystenvastaisia tuote-eriä todettiin tuoteryhmässä elintarvikkeet erityisruokavaliota noudattaville (ml. ravintolisät), joista vakavia virheitä löytyi lähes joka toisesta tuotteesta. Näytteitä tutkittiin yhteensä 80 kpl. Yleisimmin virhe liittyi niin sanottuihin yleisiin pakkausmerkintöihin. Lisäksi 2 ravintolisää sisälsi lääkeluettelon liitteissä mainittuja aineita tai rohdoskasveja (jolloin tuote voi olla lääke) tai uuselintarvikeainesosia (yksi ravintolisä). Myös säteilytystä ja lisäainemääräystenvastaisuutta havaittiin.

Eniten tutkituissa tuoteryhmissä määräystenvastaisten tuotteiden osuus oli pieni. Tuoreista hedelmistä ja hedelmävalmisteista hylättiin 2 % tutkituista eristä torjunta-ainejäämien vuoksi, tuoreista vihanneksista ja vihannestuotteista hylättiin 6 % mm. torjunta-ainejäämien ja salmonellan vuoksi.

Kaksi yleisintä määräystenvastaisuuden syytä olivat samat kuin edellisinä vuosina; pakkausmerkintävirheet ja kasvinuojeluainejäämät. Kolmanneksi yleisimmäksi määräystenvastaisuuden syyksi nousi huono mikrobiologinen laatu (mukaan luettuna salmonella) (kuva 1).

Kuva 1. Yleisimpien vuonna 2017 tutkituissa elintarvikkeissa todettujen virheiden jakautuminen

Terveysvaaraa aiheuttavista elintarvikkeista ilmoitettiin EU-komissiolle RASFF-järjestelmän välityksellä. Ilmoituksia tehtiin eniten tuoretuotteista, joissa todettiin

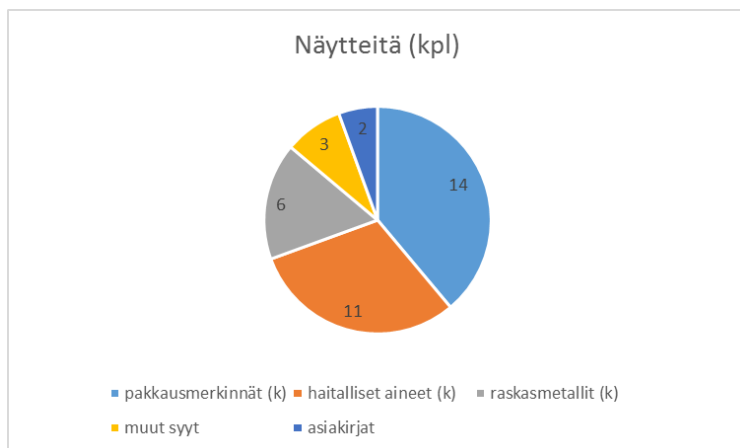
terveysvaaraa aiheuttavia pitoisuuksia kasvinsuojeluaineiden jäämiä, sekä salmonellaa sisältävistä elintarvikkeista.

Luomuelintarvikkeita Tulli tutki yhteensä 310 näytteen verran. Niistä seitsemän ei täyttänyt luomusäädöksiä sisältämiensä kasvinsuojeluainejäämien vuoksi. Lisäksi kolme luomuelintarviketta hylättiin pakkausmerkintävirheiden vuoksi. Valvonnan piirissä oli kaikkiaan 62 toimijaa. Tutkituista näytteistä 239 otettiin sisäkaupan tuonnista ja 71 näytettä kolmasmaatuonnista.

Elintarvikekontaktimateriaalien valvonnasta

Elintarvikkeen kanssa kosketukseen tulevia tarvikkeita, kuten aterimia, astioita ja ruuan käsittelyyn tai säilyttämiseen tarkoitettuja tarvikkeita, valvottiin yhteensä 419 tuote-erää. 86 % tuote-eristä oli tuotu Suomeen suoraan EU:n ulkopuolelta. Sisämarkkinatuonnin valvonnassa noin puolet tutkituista tuotteista oli kolmasmaa-alkuperää, joten noin 95 % valvotuista tuotteista oli valmistettu EU:n ulkopuolella. Yleisimmin elintarvikekontaktimateriaalin alkuperämaa oli Kiina.

Määräystenvastaiseksi todettiin 26 kpl eli 6 % tutkituista tuotteista ja lievempiä virheitä todettiin 73 tuotteessa (17 %). Määräystenvastaiset tuotteet olivat alkuperältään EU:n ulkopuolelta lukuun ottamatta italialaisia juomalaseja. Hylkäämiseen johtaneita syitä olivat irtoavat haitalliset aineet (kuten haihtuvat yhdisteet silikonituotteissa) 11 tuotteessa, liian korkeat raskasmetallipitoisuudet (6 tuotetta, keraamisia astioita ja maalattuja juomalaseja) sekä pakkausmerkintä- ja asiakirjavirheet (kuva 2). Terveysvaaraa mahdollisesti aiheuttavista tuotteista raportoitiin EU-komissiolle RASFF-järjestelmän välityksellä. Ilmoituksia tehtiin mm. irtoavien raskasmetallien vuoksi.

Kuva 2. Yleisimpien vuonna 2017 tutkituissa elintarvikekontaktimateriaaleissa todettujen virheiden jakautuminen